

ת"פ 18872/01/21 - מדינת ישראל, באמצעות יחידת תביעות שלוחת רחובות נגד ד.ל

בית משפט השלום ברחובות
ת"פ 18872-01-21 מדינת ישראל נ' ליפובצקי
בפני כבוד השופטת זהר דיבון סגל
המאשימה מדינת ישראל
באמצעות יחידת תביעות שלוחת רחובות
ע"י ב"כ עו"ד חן זערור והמתמחה מור יעבץ
נגד
הנאשם ד.ל
ע"י ב"כ אלון קריטי

גזר דין

1. הנאשם הודה בהתאם להסדר טיעון דיוני בעובדות כתב האישום המתוקן בגדרו שני אישומים והורשע בתקיפה הגורמת חבלה ממש - בן זוג, עבירה לפי סעיפים 380 + 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ובתקיפה סתם - בן זוג, עבירה לפי סעיפים 379 + 382(ב) לחוק העונשין.

2. בין הצדדים לא גובשה הסכמה לעניין העונש וכל צד טען כראות עיניו.

כתב אישום מתוקן ובתמצית.

אישום ראשון

3. ביום 2.1.2021, בשעה 11:00 התגלע וויכוח בין הנאשם ובין אשתו ואם ילדיו (להלן: המתלוננת) על רקע בקשתה של האחרונה להתפלל. באותן הנסיבות תקף הנאשם את המתלוננת בכך שהיכה מכת אגרוף לזרועה השמאלית, כתוצאה מכך נפלה המתלוננת על המיטה, אז החל הנאשם לבעוט בה בכל חלקי גופה בעודה מנסה להגן על פניה באמצעות ידיה ומבקשת ממנו לחדול ממעשיו.

3. מיד וסמוך לכך, עתה הצליחה המתלוננת להתיישב על המיטה, נעמד מעליה הנאשם והחל להכות את פניה במספר מכות אגרוף, כאשר הבחין שהיא מאבדת הכרה אמר לה "עדיף לך שתתעלפי, עדיף לך" ויצא מהחדר.

4. בהמשך, סמוך לשעה 12:30, הנאשם יצא מהבית והמתלוננת נעלה את הדלת, מיד לאחר מכן שב הנאשם לבית דפק על הדלת ודרש מן המתלוננת שתפתח אותה תוך שהוא בועט בדלת באמצעות רגלו. אולם זו סירבה ואמרה לו "על כל בוקס שהבאת לי, זה עוד יום שלא אפתח לך את הדלת". באותן הנסיבות פתחה בר פרץ הגרה בשכנות למתלוננת ולנאשם את דלת ביתה וביקשה מהנאשם לחדול ממעשיו. בתגובה אמר לה הנאשם "כנסי לבית שלך עופי מפה".

5. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלוננת חבלות של ממש בדמות המטומות בצדו השמאלי של האגן, במרפק יד שמאל, בזרועות הידיים, בישבן, בשוק רגל שמאל ומתחת לעין שמאל.

אישום שני

6. כשבועיים עובר למתואר באישום הראשון, במועד שאינו ידוע במדויק, בעת שהמתלוננת חזרה מעבודתה וחנתה את רכבה בחניון מתחת לבית, הגיע הנאשם למקום ודרש ממנה לצאת מהרכב על מנת שיוכל לנסוע לעבודה. הנאשם משך את המתלוננת באמצעות ידו מתוך הרכב תוך שהיא אוחזת בהגה ומתנגדת למעשיו. מיד וסמוך לכך, דחף הנאשם את המתלוננת באמצעות ידיו בעוד המתלוננת אוחזת בכיס מעילו עד שזה נקרע, אז בעט הנאשם ברגלה של המתלוננת.

תסקירי שירות המבחן

7. בפני בית המשפט מונחים 5 תסקירים (14.9.2021, 20.10.21, 27.2.2022, 13.3.2022, 4.7.2022) המגוללים את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם, היסטוריה עבריינית והתייחסות לעבירה הנוכחית, ההליך הטיפולי בו השתלב במסגרת "בית נועם", הערכת סיכון וסיכויי שיקום. בסיכומי של תהליך אבחון וטיפול, ולנוכח כברת הדרך השיקומית שעבר הנאשם, המליץ שירות המבחן לנקוט בענישה טיפולית שיקומית וחינוכית. מפאת חשיבות הדברים ומכיוון שיש בתסקירים ללמד על הדרך בה צעד הנאשם, ארחיב מעט מעבר למקובל בתיאורם.

תסקיר שירות המבחן מיום 14.9.21 (להלן: התסקיר הראשון)

8. הנאשם כבן 25, נשוי 5 שנים ואב לשני ילדים בגילאים 4-1. טרם מעצרו התגורר עם משפחתי בדירה שכורה ב- ---- ועבד באופן עצמאי כמתווך. במועד עריכת התסקיר נמצא במעצר בית בתנאים מגבילים.

הנאשם סיים 10 שנות לימוד, בכיתה ט' נפלט מבית הספר עקב בעיות משמעת, בכיתה י' השתלב בבית ספר "-----" ב- ----. לדבריו היה צריך לעבוד למחייתו לכן נעדר מבית הספר, לאחר שנה נשר ממערכת החינוך, ובגיל 17 עבר להתגורר בשכירות עם בת זוגו, אשתו הנוכחית. עוד מסר כי גיוסו לצבא נדחה על קרע מצב בריאותי שכלל פגיעה בריאות, בשלב מסוים היה אמור להתגייס, אך לא התייצב נשפט בגין נפקדות ושחרר משירות צבאי.

בתחום התעסוקה לאורך השנים השתלב בעבודות מזדמנות, לפני מספר שנים עבר קורס בתחום התיווך מאז עובד כמתווך עצמאי. הנאשם הביע שביעות רצון מעבודתו והתקדמותו בתחום עם זאת תיאר כי בעקבות הקורונה והמעצר הממושך התמודד עם משבר כלכלי.

9. הנאשם הבכור במשפחת מוצאו המונה 2 ילדים לאביו ואמו שהתגרשו בהיותו בן 11. אביו עובד כנהג מונית, גרוש בשנית וממערכת יחסים זו נולד לנאשם אח למחצה. הנאשם מתאר קשר מורכב עם האב לאורך השנים, אשר נותק למשך מספר שנים אך בשנים האחרונות חודש ומתוארת מערכת יחסים קרובה. אמו בת 45 עובדת כמתאמת בדיקות בבית חולים. הנאשם מסר כי לאחר גירושי הוריו נשאר לגור בבית אמו, ובהיותו בגיל ההתבגרות נישאה האם בשנית. כן תיאר מערכת יחסים מורכבת עם בעלה של האם אשר נהג כלפיה וכלפיו באלימות, על רקע מורכבות זו עבר להתגורר בגפו ללא מערכות תמיכה או הכוונה. עוד תאר כי במשך השנים מתקשה לשמור עם אמו על קשר רציף לאור התמיכה בבעלה, טרם מעצרו חידשו את הקשר ביניהם, כיום האם גרושה בשנית. לדברי הנאשם גירושי הוריו השפיעו עליו לאורך השנים וגרמו לו לרגשי נחיתות וחוסר ביטחון מול ילדים להורים נשואים.

10. המתלוננת אשתו של הנאשם כבת 27, עובדת כיום במשרדו. הנאשם שיתף כי הכיר את אשתו בגיל 16 לאחר

עמוד 2

היכרות של מספר חודשים עברו להתגורר יחד. עוד תיאר כי תמכה בו בתקופות לא פשוטות על רקע האלימות מצד אביו החורג ועזיבת הבית. לפני כ-5 שנים נישאו והביאו 2 ילדים לעולם. הנאשם מתאר מערכת יחסים זוגית טובה ומכילה לאורך השנים כאשר אשתו מהווה מקור תמיכה משמעותי עבורו, עם זאת תיאר כי התגלעו קונפליקטים על רקע בעיות היום יום ללא הסלמה עד לתקופה האחרונה. הנאשם שלל שימוש בחומרים פסיכואקטיבים וצריכת אלכוהול. הדגיש כי מעולם לא צרך סמים.

11. בהתייחסות לעבירה הנוכחית שתף כי בעת ביצועה היה נתון בלחץ כלכלי ורגשי עקב חובות כספיים שצבר מהלך מגפת הקורונה, ציין כי ניסה לשמור על תפקוד תקין, כמו כן תאר כי העבירה בוצעה במהלך הסגר כאשר היה נתון בלחץ משמעותי בביתו, בני הזוג לא עבדו והילדים היו בבית במהלך כל שעות היום. הנאשם מודה בכתב האישום אך טוען כי יש דברים שיצאו מהקשרם. לדבריו זו פעם ראשונה שנוהג באלימות. עוד שיתף כי היה בטוח שאשתו תעזוב אותו אך החליטו להמשיך לחיות יחד ומחשש שאירוע כזה ישנה בעתיד הביע רצון להשתלב בטיפול. כן הביע הנאשם תחושות אשם כלפי אשתו וילדיו ואמפטיה על הפגיעה שחוו ממנו. מסר כי היום מבין שהתנהל מתוך ריכוז בקשייו ומתוך חוסר יכולת להכיל את המשבר אליו נקלע, אולם הדגיש כי התנהגות זו חריגה בנוף חייו וביטא רצון להשתלב בטיפול בתחום האלימות.

12. שירות המבחן נפגש עם המתלוננת. זו תיארה מערכת יחסים זוגית תקינה לאורך השנים ואת הנאשם כאב מיטיב ובעל מתפקד והם מהווים מערכת תמיכה אחד של השנייה מגיל צעיר. לדבריה הקצינה את תיאור האירוע במשטרה מחשש שהתיק ייסגר ולא יטופל. כן תיארה עצמה כאישה חזקה, אסרטיבית שלא חוששת לחיה ואין לה צורך בטיפול והיא לא רואה עצמה כאישה מוכה. לדבריה ברקע לביצוע העבירות תקופת הקורונה הייתה סוערת ושברירית בעבודה לאחר שאיבדה את סבה, הסגר אשר גרם ללחץ נוסף בבית ולאחר שצעקה על הנאשם מתוך שינה והוא הכה אותה והחל ויכוח סוער ביניהם. עוד שיתפה כי צו ההרחקה מקשה עליהם וגורם לפגיעה רגשית אצל הילדים, לאור החשש מהנתק עברה עם הילדים לגור עם הנאשם בבית אמו לדבריה עדכנו את המשטרה. המתלוננת ציינה כי מדובר באירוע אלים ראשון כלפיה, עם זאת הביעה רצון כי הנאשם ישולב בטיפול. הוסיפה כי אישום 2 אינו נכון והוא זה שהיה ברכב והיא משכה אותו.

13. במסגרת הליך המעצר והפיקוח התרשם שירות המבחן מהנאשם כאדם אשר מגיל צעיר חווה תחושות נטישה וחוסר פניות במערכת היחסים המשפחתית אשר השפיעו על יכולתו להפנים בטחון ונפרדות בקשר. מגיל צעיר נאלץ להתמודד בגפו עם מטלות חיו, יצר לעצמו דפוסי התנהלות נוקשים תוך ניסיון לייצר שליטה בחייו והתקשה להתמודד עם משברים באופן מיטיב. עוד התרשם השירות כי הנאשם ערך מאמצים לתפקד באופן תעסוקתי ומשפחתי תקין לאורך חייו תוך שמחויב לתפקידיו ההוריים וממלא צרכיהם הפיזיים נפשיים של ילדיו. בהתייחס לקשר הזוגי נראה כי בתקופה האחרונה על רקע הלחץ הכלכלי חלה התרחקות בקשר שהעצימה תחושת הנטישה אצל הנאשם וגרמו לו לצבור תחושות דחק ותסכול עד להתפרצות המתוארת. עוד התרשם השירות כי לנאשם תלות רגשית במתלוננת המגבירה את צרכיו בשליטה.

14. במסגרת צו הפיקוח הופנה הנאשם למרכז לאלימות במשפחה "דולב" אך גורמי המקצוע התרשמו כי נוכח צרכיו הוא אינו מתאים לטיפול במרכז וזקוק לתוכנית טיפולית אינטנסיבית יותר, לכן המליץ על הפנייתו לטיפול במסגרת "בית נועם" וכן נשקלה אפשרות טיפול בהוסטל "בית נועם" באשקלון. שירות המבחן המליץ על הסרת האיזוק האלקטרוני ושינוי תנאים שיאפשרו שילובו בהוסטל.

15. שירות המבחן התייחס לגורמי הסיכון במצבו של הנאשם, בין השאר התרשמותם כי גדל במציאות משפחתית מורכבת, לכן נעדר בשלות רגשית ומיומנויות על מנת להתמודד עם מצבים מורכבים. הנאשם שחזר את קשייו בקשר הזוגי שמחד מבוסס על תלות וקשיי נפרדות ומאידך מתאר גם זוגיות קרובה המבוססת על תמיכה. אמנם לאורך השנים

מגלה מאמצים ושאיפה לקיום תפקוד נורמטיבי במישור המשפחתי תעסוקתי, אך בעל נטייה לצבירת כעסים ומצוקות ובעתות משבר ניכרים קשיים בוויסות תגובותיו. כן התייחס שירות המבחן לעבירות וחומרתן, והתרשמותם כי מערכת היחסים הזוגית מתאפיינת בהיעדר נפרדות ותלות גבוהה כמו כן דפוסי התנהגות המאופיינים בדחיסה רגשית וקושי בוויסות.

16. בבחינת גורמי הסיכוי, התרשם שירות המבחן כי ההליך המשפטי מהווה עבורו גורם בולם ומרתיע, כמו כן נלקחה בחשבון מעורבותו ההורית, העובדה כי הוא מכיר בהתנהגותו הפוגענית, רצונו להשתלב בטיפול ועמדתה של המתלוננת השוללת חשש מהנאשם.

17. במכלול הנתונים מצא שירות המבחן כי אי אפשר לשלול הישגות עבירת אלימות חוזרת כלפי המתלוננת עם זאת שילוב הנאשם בהליך טיפולי וסיוע בתחום האלימות הזוגית יפחית הסיכון להישגות התנהגות אלימה. לכן המליץ השירות לשלב את הנאשם במסלול הטיפול מרכז יום הכולל טיפול קבוצתי ופרטני, ב"בית נועם" המספק טיפול אינטנסיבי. שירות המבחן ביקש לדחות את הטיעון לעונש למשך 3 חודשים לצורך מעקב אחר השתלבות בהליך הטיפול. תסקיר שירות המבחן מיום 20.10.21 (להלן: התסקיר השני)

18. שירות עדכן כי לאחר בית המשפט לא קיבל את המלצותיו כאמור בתסקיר הראשון נעשה ניסיון לבחון אפשרויות טיפול אינטנסיביות נוספות, אך נמצא כי אלו אינן מהוות חלופות מעצר ועל כן אין ביכולת לקלוט את הנאשם למסגרתן כל עוד מצוי בתנאי פיקוח אלקטרוני. כן נמסר כי האפשרויות שנבחנו אינן תואמות את רמת הסיכון הנשקפת מן הנאשם ולא נותנות מענה לצרכי הטיפוליים.

19. שירות המבחן מסר כי בתקופת הדחייה הנאשם תאר קושי רגשי להתמודד עם המצב, הוא מצוי במעצר בית אצל משפחה רחוקה, ללא הפרות וללא פגישות עם אשתו, העסק שלו קורס והוא צובר חובות לאור המעצר. לדבריו מאוד רוצה להתחיל טיפול ולחזור למשפחתו ולמסלול חיים נורמטיבי. גם המתלוננת ציינה כי מאוכזבת מכך שלא ניתן לנאשם להשתלב בטיפול בשלב זה, עוד הוסיפה כי הרחקתו מהבית לתקופה ארוכה מקשה עליה ועל הילדים ומחריפה את המשבר. בהתייחסותו לניהול העסק של הנאשם ציינה כי הבית נכנס לגרעון כלכלי בעקבות המצב על אף ניסיונה לנהל את העסק בהיעדרו. המתלוננת אינה רואה צורך בשילובו של הנאשם במסלול בהוסטל ורוצה שיחזור לחיק המשפחה והעסק אך חשוב לה כי הנאשם יהיה בטיפול.

20. שירות המבחן שב על המלצתו לשלב את הנאשם במסלול הטיפול במרכז יום "בית נועם" והסרת הפיקוח האלקטרוני, בהקדם האפשרי על מנת לסייע לו לשוב למסלול חיים נורמטיבי ולשקם את משפחתו ועסקו. כן המליץ שירות המבחן על דחיית הטיעון לעונש לצורך מעקב אחר יכולת השתלבותו והשפעת הטיפול על הנאשם טרם גיבוש המלצה לעניין העונש.

תסקיר שירות המבחן מיום 27.2.22 (להלן: התסקיר השלישי)

21. שירות המבחן עדכן כי הנאשם משולב מיום 7.11.21 ב"בית נועם" במסלול מרכז יום שכולל טיפול במרחב הבית, טיפול קבוצתי ופרטני והתייחסות טיפולית בתחום התעסוקה. מגורמי הטיפול במסגרת נמסר כי בתחילת הטיפול התקשה הנאשם להשתלב, הביע זלזול כלפי הטיפול, ראה עצמו כמי שלא שייך למקום, התקשה להביט בחלקיו האלימים ועבר על מספר כללי המסגרת. בעקבות מעשיו אלו הושעה וכן ננקטו כלפיו צעדים משמעותיים. מאז ההשעיה עמד הנאשם בכללים, השתתף באופן פעיל ולקח חלק משמעותי בטיפול הקבוצתי, הביע מוטיבציה גבוהה במיוחד ושיתף באופן כנה ואמיץ בסיפורים אישיים מורכבים ביותר.

22. כן נמסר מגורמי הטיפול כי ההליך אופיין בחוסר אמון והתנגדות בהתחלה שהתחלפו בהתקדמות משמעותית

ומהירה באשר לחשיפת תכנים קשים ושהייה בהם וכן בעריכת התבוננות בקשר הזוגי ועבודה על דפוסי אלימות למול חבריו "בית נועם". הנאשם משתמש בכלים שרכש בטיפול. באשר לדפוסי החשיבה ניכרת נטייה לעמדה קורבנית ונוקשות מחשבתית באופן ניהול השיח עם חבריו לקבוצה המתבטאת באמירות חוזרות והיצמדות לכללים וחוקים בבד עם רצון לשינוי והתבוננות בדפוסים אלו. עוד נמסר כי קיימת חשיבות להבין את המערכת הרגשית שמפעילה את הנאשם בעיקר בהקשר הזוגי ושהייה בה לסייע לו להתבונן בחלקו בדינמיקה הזוגית תוך שימת לב לנטייתו להצטדק ולתפוס עמדה קורבנית וחסרת ישע.

23. ביום 14.2.22 התקיימה וועדת חציון בהשתתפות הנאשם, צוות "בית נועם" וקצינת המבחן. עלה כי הנאשם התאקלם בהליך הטיפולי, שוקף לו על ידי צוות כי הוא מביע מוטיבציה ומסירות להליך. צוות הבית עודד אותו להמשיך בטיפול תוך שימת דגש על חשיפה רגשית, התבוננות על דפוסי האלימות והצבת מטרות.

24. השירות שוחח עם המתלוננת שחזרה על רצונה לחזור לחיים משותפים עם הנאשם, הוסיפה כי מנסה העסק שלו לבדה ללא הצלחה ולכן הבית עודדו בגירעון כלכלי. הביעה רצון שהנאשם יחזור לבית על מנת לשקם את העסק והמשפחה ומסרה כי הם אינם בקשר היום.

25. לאור האמור, העדר פתיחת תיקים, בחינת ההליך הטיפולי וכן עמדת המתלוננת, המליץ שירות המבחן לשנות את תנאי מעצר הבית של הנאשם, כך שבימים א'-ה' ישהה בהוסטל "בית נועם" עד השעה 16:00 ובהתאם לכללי המסגרת, לאחר מכן יוכל לצאת לעבודה ולבלות עם ילדיו מחוץ לבית שבו הוא בפיקוח עד השעה 23:00 בערב, בשעות הלילה יחזור למעצר בית מלא. עוד צוין כי כל עוד הנאשם נמצא במרכז יום ובהתאם לחוקי הבית אסור לו להיות בקשר עם המתלוננת, וכי לקראת סוף המסלול יבחן שירות הנבחן האם נכון לאשר לבני הזוג להתחיל בטיפול זוגי לפני חזרת הנאשם לביתו.

תסקיר שירות המבחן מיום 13.3.22 (להלן: התסקיר הרביעי)

26. שירות המבחן עדכן כי במהלך תקופת הדחייה המשיך הנאשם את המסלול הטיפולי ב"בית נועם", אותו צפוי לסיים ביום 7.5.2022 ושב וחזר על המידע שהתקבל מגורמי הטיפול כמתואר בתסקיר השלישי. להתרשמותם הנאשם מפיק תועלת מהשתתפותו בהליך הטיפולי וכי יש בהליך זה לסייע בצמצום הסיכון, ולפיכך סבור שירות המבחן כי יש מקום לתת עדיפות לפן השיקומי-טיפולי. על כן המליץ לעמיד את הנאשם בצו מבחן של שנה, במהלכו ימשיך את הטיפול ב"בית נועם" ולאחר סיום הטיפול במרכז היום ישולב הנאשם בטיפול המשכי, פרטני או קבוצתי במרכז "דולב" למניעת אלימות במשפחה.

27. בנוסף, נוכח חומרת העבירה ומאפייניה, המליץ שירות המבחן על הטלת ענישה קונקרטית חינוכית שיש בה כדי להציב גבול נוסף להתנהלותו, להדגיש את הפסול במעשיו בדמות צו של"צ שיהא בה גם לאפשר לנאשם המשך ההליך הטיפולי לצד ניהול העסק שבבעלותו ושיקום כלכלי. שירות המבחן סבור כי לנוכח ההליך המשמעותי שעבר הנאשם ועל מנת לאפשר למשפחה לחיים משותפים ולצמצם מתחים ראוי להימנע מהשתתפות ענישה בדרך מאסר גם לא בעבודות שירות.

תסקיר שירות המבחן מיום 27.6.22 (להלן: תסקיר חמישי ואחרון)

28. שירות המבחן עדכן כי בתקופת הדחייה סיים הנאשם את הטיפול במרכז היום ב"בית נועם" ולא נפתחו לו תיקים נוספים. מדיווח סיום טיפולו עלה כי לנאשם הנכונות המוטיבציה והרצון העז לטיפול ותהליך פנימי, ניכר כי הוא עמל בטיפול והראה עבודה מאומצת על מנת להביא לשינוי בדפוסי האלימים ולערוך בעצמו שינוי משמעותי. מאמציו ניכרו גם בכך שקיבל את הערכה "נקודה כחולה ב"בית נועם". אות זה ניתן לאחר מאמץ ועבודה טיפולית משמעותית

במיוחד.

29. מוועדת הסיום שהתקיימה ביום 25.4.22 עלה כי הנאשם זקוק להמשך טיפול מעמיק ומשמעותי שסייע לו לשמר את אשר השיג ולהעמיק את ההתעסקות בדפוסיו האלימים. הומלץ לנאשם להמשיך טיפול במסגרת מסלול הבוגרים ולאחר מכן במרכז "דולב" למניעת אלימות במשפחה ב-----.

30. לאחר סיום מסלול ב"בית נועם" השתלב הנאשם במסלול בוגרים בעל פגישה חד שבועית, המספקת תמיכה ליווי טיפול ושיקום עד השתלבות המסגרת המשך טיפול בקהילה. ממידע שהגיע מ"בית נועם" הנאשם מגיע מדי שבוע למפגש ומשתף פעולה. הנאשם מסר לקצינת המבחן כי לאחר הסרת התנאים המגבילים חזר לעבוד ומשקם את העסק שבבעלותו, הביע רצון לחזור למשפחתו על מנת לחזק את הקשר ולשמר את הכלים שרכש, כמו כן מבין את הצורך וחשיבות טיפול זוגי. הנאשם הציג מסמך המעיד על זימון לטיפול אצל מטפלת זוגית משפחתית ויועצת חינוכית בימי ראשון בבוקר בהתאם לתנאים ואישור בית המשפט. בתקופת הדחייה לא נפתחו תיקי מב"ד חדשים לנאשם.

31. לאור האמור, ולאחר שהמתלוננת שבה וציינה כי היא חשה בטחון, אינה חוששת מהנאשם ומביעה רצון לחדש עמו את הקשר ומצפה לחזרתו לחיק המשפחה, חזר שירות המבחן על המלצתו מהתסקיר הרביעי והמליץ להעמיד את הנאשם בצו מבחן של שנה. במהלך תקופת הצו ימשיך את הטיפול ב"בית נועם" במסלול בוגרים והמשך ישולב בטיפול המשכי או פרטני במרכז "דולב" למניעת אלימות במשפחה. כן המליץ שירות המבחן על הטלת ענישה קונקרטיה חינוכית בדמות צו של"צ שתאפשר המשל ההליך השיקומי. שירות המבחן לא המליץ על ענישה בדרך של מאסר או עבודות שרות בשל ההליך המשמעותי שעבר הנאשם ולאפשר למשפחה לחזור לחיים משותפים ולצמצם מתח כלכלי.

טיעוני הצדדים לעונש

32. המאשימה בטיעוניה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו כפועל יוצא ממעשיו של הנאשם, ובהם זכותה של המתלוננת לשלמות גופה, בריאותה ושלוות נפשה. חומרה יתרה ביקשה לייחס למעשיו של הנאשם אשר פגע באשתו בשני מועדים שונים בטווח של שבועיים ימים וכשניכרת הסלמה במעשיו. בתוך כך הפנתה כי באישום ראשון על רקע ויכוח בעניין רצונה של המתלוננת להתפלל, הכה אותה הנאשם במכת אגרופ שפוצתה כה רבה עד כי נפלה על המיטה ולא חדל ממעשיו והמשיך להכות אותה עד שאיבדה את הכרתה. ובמקום להזעיק עזרה רפואית, מצא הנאשם להותיר אותה בחוסר אונים ויצא מן החדר. ובהמשך לאחר שהמתלוננת סגרה את דלת החדר בפניו של הנאשם ונעלה אותה, הוא החל לדפוק בחוזקה ולאיים עליה. הודגש כי תוצאות המעשים קשות ונגרמו למתלוננת חבלות באזורים שונים בגוף, באגן וברגליים, ופוטנציאל הנזק רב. עוד הפנתה המאשימה לנסיבות ביצוע העבירה באישום השני, שם סירבה המתלוננת לדרישותיו של הנאשם, זו הפעם לעשות שימוש ברכב, והנאשם הגיב באופן אלים וברוטלי ובעט ברגלה של המתלוננת. מכאן עתרה המאשימה לקבוע מתחם ענישה אחד ביחס לשני האישומים בין 18 ועד 36 חודשים. עמדתה זו תמכה בפסיקה.

33. באשר לקביעת עונשו של הנאשם, המאשימה מברכת על ההליך הטיפולי בו השתלב הנאשם המצדיק ביחד עם נסיבות נוספות, כגון הודיה ונטילת אחריות, העדר עבר פלילי, משך הזמן בו שהה במעצר ועמדת המתלוננת (כפי שנשמעה בדיון ובעבר) סטייה ממתחם הענישה לקולה. אך לטעמה השתת עונש שיקומי חינוכי כהמלצת שירות המבחן מהווה סטייה חדה וקיצונית ממתחם הענישה שאינה הולמת את חומרת המעשים ותוצאותיהם.

מטעמים אלו העונש הראוי לנאשם, כך לדברי המאשימה הוא 12 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

34. בא כוח הנאשם לא חלק על הפגיעה בערכים המוגנים או על חומרתן של העבירות בהן הורשע הנאשם, אלא שטען כי המתחם לו עותרת המאשימה מחמיר יתר על המידה ואינו תואם את מדיניות הענישה הנהוגה. בטיעוניו ביקש להבחין את הפסיקה שאליה הפנתה המאשימה בהיותה עוסקת במקרים חמורים יותר וכן ביקש לציין כי אמנם הנאשם הודה שגרם למתלוננת לאבד הכרתה, אך מדובר בעניין שברפואה והדברים אינם מדויקים.

35. עיקר הטיעון התמקד בסקירת הנסיבות המצדיקות כך לטעם בא כוח הנאשם, השתת עונש חינוכי שיקומי. בתוך הפנה לרקע המשפחתי המורכב, העובדה כי הנאשם חווה בעברו טראומה קשה שלא טופלה כראוי, נפל קורבן לאלימות בהיותו נער ומצא את עצמו ללא קורת גג וגורמי תמיכה. וחרף זאת הנאשם הצליח לנהל אורח חיים ייצרני, התחתן בגיל צעיר והפך מילד עזוב לאב. כן נטען כי הסתבכותו בתיק זה ממחישה את עד כמה הנאשם חסר כלים לניהול תקשורת בריאה אשר הובילו להתפרצויות אלימות. באשר להליך הטיפול, הודגשה ההתפתחות וההתפכחות של הנאשם אשר הודה ולקח אחריות וחרף הקשיים עמם התמודד ניכר כי הפנים את חומרת מעשיו כמו גם את הצורך בהליך שלו בשיקום וגילה רצון להבין את משמעות מעשיו.

36. הוטעם כי מדובר בהליך טיפולי שיקומי אינטנסיבי המתפרש על פני תקופה וניכר כי הנאשם נתרם מההליך הטיפולי. לטעמו השוואה בין התסקיר הראשון אל מול האחרון מלמדת על האפקטיביות והיעילות של הטיפול ועל כבדת הדרך שעבר הנאשם. הוצגו מכתבי סיכום טיפול מבית נועם (נסרקו לנט המשפט לאחר הטיעון לעונש).

37. מטעמים אלו, סבור בא כוח הנאשם כי יש לסטות לקולה ממתחם הענישה בהתאם להמלצת שירות המבחן. עוד נטען כי שליחתו של הנאשם לריצוי עונש עבודות שירות עשויה לפגוע בהליך השיקום ובהתקדמות שהושגה עד כה.

38. בנקודה זו אציין כי במהלך שמיעת טיעוני המאשימה הובהר כי לא נערכה שיחה עם המתלוננת עובר לטיעון לעונש והמידע המצוי בידי המאשימה נשען על תסקיר שירות המבחן ושיחה שנערכה עם המתלוננת לפני כחצי שנה או יותר. על אף שאין זהו סדר הדברים המקובל, המתלוננת אשר נכחה באולם בית המשפט, ביקשה לומר את דברה. אומר בקצרה, המתלוננת סיפרה על אהבתה הרבה לנאשם, רצונה בחיים משותפים וכן סיפרה על הקשיים עמם התמודדה בהיותה אם במשרה מלאה יחד עם תפקידה במשרד הנמצא בבעלותם והדגישה כי חסרונו של הנאשם במסגרת המשפחתית ובעבודה הורגש.

39. בנקודה זו מצאתי להזכיר את המובן מאליו, חובה על המאשימה לקבל את עמדתה של קורבן העבירה עובר לטיעון לעונש בכל מקרה ומקרה, גם אם נשמעה עמדתה לעניין העונש בעבר ולהציג בפני בית המשפט, בין אם מדובר בעמדתה מחמירה ובין אם מדובר בעמדה מקלה.

40. הנאשם פנה לבית המשפט מספר פעמים ואמר את הדברים הבאים: "אני רוצה שתבינו את התהליך שעברתי. אין לי איך להסביר, חצי שנה של אינטנסיביות 9 שעות כל יום היה לנו פידבק מה צריך לשמר ולשפר זה גורם לנו להתבונן מה שאנחנו פחות טובים יש פה פידבק מיום 1.5 שאני כתבתי לא ידעתי מה להגיד. יש פה עוד. כל שבוע יש נושא שבועי אני מצטט ממה שכתבתי. תמיד הייתי מרחם על עצמי לא ידעתי להתמודד אמא שלי זרקה אותי מגיל צעיר. אני מבקש מאשתי סליחה. - אשתי היקרה עברנו משהו לא פשוט רכשתי שפה חדשה שלא הכרתי. אני רוצה שיהיה לנו בית שנדבר את הכאב שלו נרגיש אחד את השני נהיה אמפתיים לקחת אחריות על החלק שלי לא לדבר בשפה מאשימה התאמנתי עם אנשים היו איתי בטיפול. אני מול אשתי זה כל מה שקורה זה בזוגיות שלי תפיסות מעוותות שלא ידעתי איך להתמודד איתן. ברור שזה יכול היה להיגרם במקום אחר יכולתי לשבת פה ופה.. בחיים שלי לא כתבתי פעם ראשונה התחלתי לכתוב. היה לי זמן לשבת לחשוב גם בבית הסוהר 10 חודשים הייתי עם אזיק גם הקורונה. מכה קטנה לא

במקום אני אף פעם לא הרמתי יד על נשים זה הרבה אבני דרך בחיים שלי שסללו אותי לאלימות לא היה לי משהו אחר. אני שכרתי משרד כי היה אסור לי להסתובב אם אני מקבל עבודות. בפארק המדע יש לי משרד נדלן עבודות שירות יגרום לי לסגור את המשרד וירסק לי את כל הכלכלה בבית. עשיתי מעשה שלא יעשה, אסור לעשות דבר כזה. צריך לדבר לווסת את הרגש, אשתי אני מרגיש מתוסכל לא להתנהג את התסכול לא ידעתי את זה. הכל היה מאפס למאה אין גמישות במחשבה בן אדם נוקשה לא פתוח". ובהמשך: "מצאתי פידבק שמדבר על זה מגיש לבית המשפט. אני רוצה להמשיך לעבוד מאוד קשה לי לעזוב את הטיפול. אני רוצה להמשיך גם בבקרים פעמיים בשבוע והוא דיבר עם הפיקוח של בית נועם. אני רוצה ללכת לטיפול פרטני עם זיו. אני רוצה להגיד תודה לשופטת וגם לתביעה שנתתם בי את האמון ללכת לטיפול ומבקש סליחה מאשתי על כל מה שעברה על הטראומה הדרך מבקש סליחה אני מאוד מתרגש קשה לי. יש כל מיני נקודות כדי לשמור על משמעת באמצע פידבק שאתה רושם שיפור המנחה שואל שאלות ולא אומר לענות כרגע אלא להתבונן איך הגעת לאלימות שיקופים בקבוצה משהו מעלה סיפור אתה מזדהה איתו כל יום 5,6 קבוצות מוזיקה לדעת להקשיב רגש הרבה דברים למדתי בבית נועם".

דיון והכרעה

41. אפתח ואומר כי עתירתם המשותפת של הצדדים לקביעת מתחם עונש הולם אחד ביחס לשני האישומים, מקובלת עליי. עסקינן בשני אירועי אלימות שהתרחשו בסמיכות זמנים, והם בוצעו כלפי המתלוננת, אשת הנאשם בתקופה משברית בין בני הזוג. מכאן יש להשקיף על האירוע כאחד בגינו יש לקבוע עונש אחד הולם. ההלכות שנקבעו בעניין הגדרת המונח "אירוע" ידועות ומוכרות ולא מצאתי לחזור על הדברים (ראו ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2021), ע"פ 5643/14 עיסא נ' מדינת ישראל (24.6.2015), ע"פ 2519/14 אבו קיעאן נ' מדינת ישראל (29.12.2014), 1261/15 דלאל נ' מדינת ישראל (13.9.2015)).

מתחם העונש ההולם

42. מתחם העונש ההולם יעשה בהתאם לעיקרון ההלימה תוך מתן משקל לערכים שנפגעו מביצוע העבירות, למידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנהוגה וזאת בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

43. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם הם זכותה של המתלוננת לכבוד, להגנה על חייה ושלמות גופה וזכותה לשלוות נפש ותחושת ביטחון. הפגיעה בערכים החברתיים מוגברת שכן מדובר בעבירות אלימות במשפחה. בהקשר זה אי אפשר שלא להזכיר כי מזה תקופה אנו נחשפים יותר ויותר לפגיעות שנעשו במסגרת התא המשפחתי, והפגיעה בקורבנות המעשים כמו גם בייתר בני המשפחה קשה ולעיתים קשה מנשוא. אלימות כלל ונגד בנות זוג בכלל הפכו להיות מכת מדינה, וכחלק ממיגור תופעה נפסדת זו, נגע רע בחברה, על בית המשפט מוטלת החובה להשמיע את קולו ולהוקיע מעשים אלו בענישה משמעותית ומוחשית.

44. בהקשר לכך ראו מיני רבים ע"פ 3011/17 מיכה מכלוף פרץ נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (31.01.2019):

"שנת 2018, אשר הסתיימה לפני שבועות אחדים בקול זעקה מרה, לימדה כי ממשות הסכנה הנשקפת לנשים מאלימות במשפחה איננה נחלת העבר. במהלך שנה אחת בלבד נרצחו 26 נשים על ידי בני זוגן וקרוביהן - נתון מצמרר המשקף מציאות חברתית קשה עמה לא ניתן להשלים. בית משפט זה עמד, וחזר ועמד, על החשיבות העליונה של מיגור תופעת האלימות נגד נשים על ידי בני זוגן, בין השאר באמצעות ענישה מחמירה ובלתי מתפשרת. לפני למעלה מעשור ציין השופט אדמונד לוי ז"ל את הדברים הבאים: "חדשות לבקרים אנו מתבשרים על גבר נוסף שחבל בבת-זוגו, ולא מעטים הם המקרים שהתקיפות הסתיימו במותה של הקורבן. את הרוח הרעה הזו יש לעקור מן השורש, ומקום שהסברה וחינוך לא

עושים את שלהם, מצווה בית המשפט לתרום את תרומתו בדרך הענישה שינהיג" (ע"פ 618/06 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (19.3.2007)).

חברתי, השופטת ענת ברון, ביטאה רעיון דומה בדברים נכוחים שנכתבו זה לא מכבר: "ההיקף הוא עצום, ועם זאת - את סימני האלימות נושאת כל אחת מקורבנות האלימות על גופה, בבשרה, ובנפשה כשהיא לגמרי לבדה. ולא פעם כאשר היא כבר מוצאת בתוכה את תעצומות הנפש הדרושים לה על מנת למלט נפשה מן המתעלל, היא מוצאת שחיצ' ביקורתה של המשפחה והסביבה הקרובה מופנים דווקא כלפיה. במצב דברים זה, נשים רבות נתקלות בקושי ממשי לגדוע את מעגל האלימות נגדן, ואף להתלונן לא יעזו. ענישה הולמת ומרתיעה בעבירות מסוג זה, כבמקרה דנן, יש בה משום הכרה בהשפלה ובמצוקה הנוראה שחוה אישה הנתונה לדיכוי ואלימות מצד בן זוגה; כמו גם העלאת המודעות לתופעה של אלימות נגד נשים, שהיקפה כאמור ניכר ומדאיג" (ע"פ 1474/14 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (15.12.2015)).

ואכן, השנים חולפות, נדמה לנו שאנו צועדים קדימה לעבר עולם מתקדם ושוויוני יותר, ואולם, לדאבון הלב, בתחום האלימות נגד נשים מצד בני זוג וקרוביהן עולם כעוולתו נוהג. במצב דברים זה ענישה מחמירה נגד בני זוג אלימים הייתה ועודנה צורך השעה, ועובדה מצערת זו מפחיתה את המשקל שניתן לייחס לשיקולי ענישה אחרים, כדוגמת נסיבותיו האישיות של המערער.

45. בטרם אדון בפרטי המקרה הקונקרטי, תוצג פסיקה שיש בה ללמד על מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות אלימות במשפחה וזאת ככלי עזר ושיקול בקביעת מתחם העונש הראוי. בעבירות מסוג זה, אפשר למצוא מנעד של עונשים החל ממאסרים מותנים ועד מאסרים בפועל והדבר תלוי כמובן בנסיבות המעשה והעושה. כן אבהיר כי חלק מהמקרים שיובאו להלן חמורים בהרבה מעניינו של הנאשם וחלק נופלים הימנו. חרף חוסר הזהות בין המקרים אפשר להבחין במגמת החמרה ברורה בעבירות אלו בפרט במקרים בהם מדובר ברצידיוויסטים ונעדרי אופק שיקומי. להלן רשימה בלתי ממצה של גזרי דין אותם מצאתי כרלבנטיים לענייננו:

46. רע"פ 6191/18 דראושה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 28.8.2018) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בתקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג ובאיומים. מדובר בשני אירועי אלימות ואיומים, באירוע הראשון איים הנאשם על המתלוננת בכך שאמר לה כי יגרש אותה מביתם, יזרוק וישבור לה חפצים וירביץ לה. לאחר שהמתלוננת נכנסה לביתם המשותף ונעלה את דלת הכניסה, המבקש דפק על הדלת בחוזקה, בעט בה, ובהמשך נטל פטיש והלם באמצעותו בדלת. בעקבות הגעתו של אחי המבקש אל הבית ולבקשתו, פתחה המתלוננת את הדלת והמבקש ואחיו נכנסו פנימה. אז, נטל המבקש כסאות והחל להשליכם על הרצפה. הנאשם ניסה לתקוף את המתלוננת בכך שהניף כיסא וניסה להשליכו לעברה, בעוד אחיו מונע ממנו מלעשות כן. המבקש רדף אחר המתלוננת כשהפטיש בידו, ולאחר שהמתלוננת הסתגרה בחדר הבית עם ילדיה, נכנס לחדר ותקף אותה באמצעות הפטיש בכך שהלם ברגלה. אחיו של המבקש נטל את הפטיש מידי. באותו המועד איים המבקש על המתלוננת בפגיעה שלא כדין בחייה בכך שקרא לעברה "תצאי מהבית, אם לא תמותי". באירוע השני שהתרחש ארבע ימים קודם לכן, איים הנאשם על המתלוננת בכך שאמר לה "אני ארביץ לך, אני אזרוק לך את הבגדים". במעמד זה המבקש פתח את המקרר שבביתם, אמר כי הוא קנה את כל המצרכים, והחל להוציא את תכולת המקרר אל השיש שבמטבח. המבקש בעט ברגלה של המתלוננת, נטל קערת זכוכית ואיים בפגיעה שלא כדין בגופה בכך שהתקרב למתלוננת, הניף את הקערה לעבר ראשה ואמר שישבור לה את הראש. בשני המקרים מעשיו של המבקש הותירו במתלוננת סימני חבלה. מתחם הענישה בגין האירוע הראשון נקבע בין 4 ל-18 חודשי מאסר ובגין האירוע השני נקבע מתחם שבין מאסר על תנאי ל-9 חודשי מאסר. בית המשפט השלום גזר את עונשו של הנאשם ל-6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ורכיבים נוספים. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל ועונשו של הנאשם הועמד על 9 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות לערער נדחתה.

47. רע"פ 977/16 פלוני נ' מדינת ישראל (10.02.2016) - המבקש הורשע בתקיפה הגורמת חבלה של ממש, תקיפה סתם בת זוג, היזק לרכוש במזיד ואיומים. המבקש הגיע לביתה של המתלוננת ניפץ את מכשיר הטלפון שלה על קיר הבית, הכה בפניה ומשך בשערה. לאחר מכן הוסיף להכות בפניה ובראשה וגרם נזק לדלת הבית. נקבע מתחם ענישה בין 12 ועד ל-36 חודשי מאסר. על המבקש נגזר עונש מאסר בן 24 חודשים לצד רכיבי ענישה נוספים. בית המשפט המחוזי הקל בעונשו של המבקש והעמיד את עונש המאסר על 18 חודשים שכן לא היה מקום לזקוף לחובת המבקש את הפרת תנאי שחרור. בקשת רשות לערער נדחתה.

48. רע"פ 3463/15 פלוני נ' מדינת ישראל (21.5.2015) - נדחתה בקשת רשות ערעור של המבקש נעדר עבר פלילי אשר הורשע בתקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, בתקיפה סתם בת זוג ובהיזק לרכוש במזיד. המבקש תקף את בת זוגו בכך שסטר לה וגרם לה לשטף דם בסמוך לעינה ולפצע מדמם בשפתייה. בנוסף, במקרה קודם היכה בה באמצעות חגורה. מתחם הענישה נקבע 8-18 חודשי מאסר בפועל. על המבקש שלא החל בהליך טיפולי שיש בו כדי להצביע על סיכויי שיקום, הושת עונש מאסר בן 10 חודשים ורכיבי ענישה נוספים. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה תוך שנקבע כי בית משפט השלום עשה חסד עת חפף את מתחמי הענישה.

49. עפ"ג (תל-אביב) 39724-01-21 משרקי נ' מדינת ישראל (8.3.2021) - הנאשם הורשע על פי הודאתו, בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג בכך שתפס בזרועה בחוזקה, השכיב אותה על המיטה, תפס בידה וסטר לה מספר פעמים בפניה. כתוצאה מהתקיפה נגרמו למתלוננת המטומות בידה ושמלתה נקרעה. מתחם ענישה נקבע בין מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד ענישה נלוות. בית המשפט סטה ממתחם הענישה מטעמי שיקום והשית על הנאשם מאסר מותנה, צו של"צ ומבחן וכן פיצויים. בערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי בוטל צו השל"צ אך ההרשעה ויתר רכיבי הענישה נותרו בעינם.

50. עפ"ג (חיפה) 40254-07-20 מדינת ישראל נ' פלוני (7.1.2021) - הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש לבת זוג. ברקע שתיה אלוהולית, תקף הנאשם את בת זוגו, בעט בה, חנק אותה באמצעות כבל חשמלי, הטיח אגרופים בפניה והפילה לרצפה. במעשיו גרם לה חבלות גופניות של ממש בדמות שריטות ביד, אדמומיות ונפיחות בעין ודם על האף. מתחם ענישה נקבע בין מאסר לתקופה קצרה שניתן לריצוי בעבודות שירות ועד מאסר בן 12 חודשים. בית המשפט גזר על הנאשם נעדר אופק שיקומי, 4 חודשים אשר ירוצו בעבודות שירות ומאסר מותנה. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל והנאשם נידון לעונש מאסר בפועל בן 6 חודשים, יתר רכיבי גזר הדין נותרו ללא שינוי.

51. עפ"ג (מחוזי מרכז) 1616-12-20 פיקדו נ' מדינת ישראל (15.2.2021) - המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות באיומים ותקיפה סתם בן זוג בכך שתפס בשערה של המתלוננת, משך ובעט בה. שכנה שהבחינה במתרחש צעקה למערער לחדול ממעשיו וזה איים עליה בתגובה. בהמשך זרק המערער טלפון על המתלוננת, תפס בידה ומשך אותה. מתחם ענישה נקבע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בדרך עבודות שירות ועד ל-10 חודשי מאסר לצד רכיבי ענישה נוספים. המערער נידון למאסר בן 14 חודשים הכוללים הפעלת מאסרים מותנים (5 חודשים ו-3 חודשים). ערעור לבית המשפט המחוזי התקבל בחלקו, המאסרים המותנים הופעלו בחופף והמערער נידון לעונש מאסר בן 11 חודשים.

52. עפ"ג (מחוזי מרכז) 40581-08-20 אלולו נ' מדינת ישראל (17.11.2020) - המערער הורשע בהתאם להודאתו בתקיפת בת זוג בכך שסטר לה, כשהתרחקה ממנו תפס בידה ומשך אותה לכיוונו, הפילה ארצה והכה אותה בכל חלקי גופה. בהמשך אחז בראשה ומשך אותה לכיוונו. מתחם ענישה נקבע בין מספר חודשי מאסר בפועל ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט השלום בהתבסס בין השאר על המלצתו השלילית של שירות המבחן גזר על

הנאשם מאסר בפועל בן 14 חודשים לצד רכיבי ענישה נוספים. ערעור על חומרת העונש נדחה.

53. עפ"ג 47673-06-21 פזילוב נ' מדינת ישראל (22.4.2022) - הנאשם נעדר עבר פלילי הורשע על פי הודאתו בתקיפת בת זוג, איומים, וכליאת שווא. במהלך ויכוח על עניין פעוט החל הנאשם לקלל את המתלוננת, התקרב לעברה והכה אותה באזניה באמצעות ידיו. בהמשך נכנס הנאשם עם המתלוננת לחדר השינה, נעל את הדלת באמצעות מפתח, אותו המשיך לאחוז בידו, הגיף את התריסים והכה את המתלוננת באזניה באמצעות ידיו. בחלוף 40 דקות לערך, פתח הנאשם את דלת חדר השינה, הנאשם והמתלוננת יצאו מהחדר, והמתלוננת ערכה שולחן לקראת ארוחת הצהריים. במהלך דין ודברים בין השניים, שטיבו אינו ידוע, נטל הנאשם ביד אחת סכין מטבח, וביד השנייה אחז בגרונה של המתלוננת, ותוך שהצמיד הסכין לבטנה אמר לה: "אני אהרוג אותך". בעקבות מעשי הנאשם, ברחו המתלוננת מהדירה. נקבע מתחם ענישה 12-24 חודשים. בית המשפט גזר על הנאשם שלא הצליח להתמיד בטיפול 14 חודשי מאסר בפועל לצד רכיבי ענישה נוספים. ערעור ההגנה התקבל בהסכמה לנוכח התקדמות בהליך הטיפול לאחר מתן גזר הדין והנאשם נידון ל-9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, וענישה נלווית (הוצג על ידי המאשימה והיה מן הראוי שתיידע את בית המשפט כי הוגש ערעור אשר התקבל כאמור בהסכמה).

54. עפ"ג (מחוזי מרכז) 24733-06-19 בדיר נ' מדינת ישראל (11.11.19) - המערער הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירה של תקיפת בת זוגו הגורמת חבלה של ממש. הוא הכה אותה מספר פעמים לנגד עיני בתם הקטינה, וכשניסתה להתרחק ממנו הלך בעקבותיה והכה בראשה, אחז בזרועותיה, השכיבה על הרצפה והכה בראשה ובגופה, משך בשערה והכה אותה בפניה. מתחם ענישה נקבע בין 12-24 חודשי מאסר ורכיבי ענישה נוספים. ולאור הליך טיפולי ממושך שעבר המבקש והמלצה חיובית של שירות המבחן, בית המשפט גזר על הנאשם עונש מאסר בן 10 חודשים לצד רכיבי ענישה נוספים. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה.

55. ת.פ. 22110-01-18 מדינת ישראל נ' אלכסנדר דרביאנצ'קו (3.6.2018) - הנאשם ללא הרשעות קודמות הורשע בתקיפה הגורמת חבלה של ממש של בת זוג ואיומים. הנאשם תקף את המתלוננת כאשר הוא תחת השפעת אלכוהול, בין השאר חנק אותה בצווארה וגרם לה לסימנים אדומים ואיים להרוג אותה. המתלוננת הסתגרה בחדר השינה והנאשם בעט בדלת בעוצמה ואיים עליה כי יוציא אותה להורג אם לא תפתח את הדלת ויפגע בבני משפחתה. מתחם ענישה נקבע בין מספר חודשי עבודות שירות ועד 16 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט גזר על הנאשם עונש מאסר בן 11 חודשים וענישה נלווית (הוצג על ידי המאשימה אך אינו תומך בעתירתה לקביעת מתחם הענישה בין 18-36 חודשים).

56. להשלמת הפרק העוסק במדיניות הענישה אומר כי ההגנה הפנתה לת.פ. 25137-02-10 מדינת ישראל נ' פלוני (24.7.2022), אך לא מצאתי כי הוא רלבנטי לקביעת גבולות המתחם (להבדיל מהשאלה האם יש מקום לסטות ממתחם הענישה מטעמי שיקום). הנאשם שם נידון בגין שלושה כתבי אישום שונים ובעבירות איומים, תקיפה בנסיבות מחמירות וגידול סמים. נקבעו מתחמי ענישה נפרדים. נסיבות המעשה אינן דומות באופן מובהק לעניינינו, כך למשל האיומים לא נאמרו פנים מול פנים אלא בחילופי הודעות וגם התקיפה אינה ברמת חומרה כבעניינינו. במובן זה, לא די בזהות בהוראות החיקוק שיוחסו באותו המקרה. מכל מקום, יש לזכור כי בסופו של דבר מדיניות הענישה הנוהגת מהווה אחד מבין השיקולים וגבולות המתחם יוכרעו בכל מקרה ומקרה בנסיבותיו. פסק דין זה רלוונטי לשלב הבא, דהיינו, בחינת השאלה האם יש מקום לסטות ממתחם הענישה מטעמי שיקום. ובמובן זה, גזירת הדין היא לעולם אינדיבידואלית ויש לבחון כל מקרה ומקרה בנסיבותיו.

57. ועתה לבחינת העבירה ונסיבותיה. הנאשם פגע ברעייתו ואם שני ילדיו, מי שנמצאת בקשר זוגי עמו מגיל 17 בשני מועדים שונים בטווח של כשבועיים ימים אחד מהשני על רקע ויכוחים בענייני היום יום. הנאשם התקשה בניהול תקשורת בריאה ומקדמת אל מול המתלוננת לפתרון הריבים והמחלוקות שנוצרו ופעל באופן אלים ובריוני וניכרת הסלמה בחומרת מעשיו ותוצאותיהם.

58. המקרה האחרון מבחינה כרונולוגית, הוא החמור מבין שני המקרים. הנאשם הביע את חוסר שביעות רצונו מכך שהמתלוננת מבקשת לשאת תפילה תחילה במילים ולאחר מכן במעשים. האירוע כולל מספר אפיזודות אלימות, בהם הפעיל הנאשם את כוחו ועוצמתו כלפי המתלוננת אשר כביכול חלשה ממנו מבחינה פיזית. בהתחלה הכה הנאשם מכת אגרוף לזרוע של המתלוננת, ומעוצמת המכה היא נפלה על המיטה, אז החל הנאשם לבעוט בה בכל חלקי גופה. הנאשם לא שמע את בקשותיה של המתלוננת כי יניח לה לנפשה, ובעיוורון לכאב הגופני והנפשי שמסבים מעשיו, המשיך הנאשם להפליא בה מכותיו גם כאשר הצליחה להתיישב על המיטה. האלימות הגיע לשיאה עת נעמד הנאשם מעל המתלוננת, ותוך ניצול פערי הכוחות המובנים ביניהם, החל להכות בפניה מספר מכות אגרוף שהיממו אותה עד כדי אובדן הכרה. במקום להביע דאגה וחשש לשלומה ובריאותה של המתלוננת ובמקום להזעיק עזרה רפואית, הנאשם בזלזול סינן לעברה "עדיף לך שתתעלפי, עדיף לך" ויצא מהחדר. כך הותיר הנאשם את המתלוננת, מי שעומדת לצדו משך שנים רבות והיוותה עבורו משענת ומקור לאהבה ולתמיכה, פגועה, כואבת, דואבת וחסרת אונים. עקב מעשים אלו נגרמו לה חבלות של ממש במקומות שונים בגוף, בדמות המטומות בצדו השמאלי של האגן, במרפק יד שמאל, בזרועות הידיים, בישבן, בשוק רגל שמאל ומתחת לעין שמאל. דומה כי אין צורך לומר כי הנזק הצפוי מהכאה מסוג זה יכול היה לעלות בעשרות מונים על הנזק שנגרם בפועל.

59. ולאחר אירוע אלים שנמשך על פני כשעה וחצי והותיר סימני חבלה כל גופה של המתלוננת, יצא הנאשם מהבית והמתלוננת, בתושייה רבה יש לומר נעלה את הדלת מפניו. וכאשר חש הנאשם לביתו דרש ממנה לפתוח את הדלת, זו סירבה. וגם בנקודת זמן זו, נהג הנאשם באלימות ובאגרסיביות והחל בועט בדלת. האופן בו מצא הנאשם להשיב לשכנה המתגוררת סמוך אשר פנתה אליו וביקשה ממנו לחדול ממעשיו, מצטרף לאירוע בכללותו ונותן לו ממד נוסף של חומרה.

60. כמתואר באישום השני, שבועיים קודם לכן, הנאשם פגש במתלוננת בחנייה הסמוכה לביתם, שם התנהל ויכוח בעניין השימוש ברכב. הנאשם הגיב באופן שאינו פרופורציונלי כאשר נקט כלפי המתלוננת באלימות. הנאשם הפעיל את כוחו ועוצמתו על המתלוננת, משך אותה מפנים הרכב תוך שהיא אווזת בהגה ומתנגדת למעשיו, לאחר מכן דחף אותה ובעט ברגלה. אמנם מדובר באירוע שחומרתו פחותה ביחס לאירוע הראשון, אך אין להקל בו ראש ויש בו ללמד על הקושי של הנאשם להתמודד בשעת לחץ ונטייתו להשתמש בדרך אלימה לפתרון סכסוכים.

61. לאור כל האמור, בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, במידת הפגיעה בערכים המוגנים ובמדיניות הענישה הנהוגה, וכאשר עתירתם המשותפת של הצדדים לקביעת מתחם ענישה אחד לשני האישומים מקובלת עליי. מצאתי לקבוע את מתחם העונש ההולם בין 12-24 חודשי מאסר לצד רכיבי ענישה נוספים.

גזירת העונש המתאים לנאשם

62. הצדדים אינם חלוקים על כך שבעניינו של הנאשם יש ליתן בכורה לשיקולי השיקום של הנאשם באופן המצדיק סטייה ממתחם הענישה. המחלוקת נוגעת להיקף הסטייה, וכזכור, לטעם המאשימה ענישה שיקומית חינוכית כהמלצת שירות המבחן ועתירת ההגנה, אינה הולמת את חומרת העבירות ותוצאותיהם.

63. כידוע סטייה ממתחם העונש ההולם אפשרית רק בהתקיים החריגים הקבועים בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין ועוסקים בקיומו של פוטנציאל שיקומי משמעותי או בצורך מיוחד בהגנה על הציבור. סעיף 40ד לחוק העונשין מאפשר לבית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם אם מצא כי הנאשם "השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". בהקשר זה נפסק כי לשם סטייה מן המתחם יש להצביע על פוטנציאל שיקומי גבוה. ראו ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.2018), שם עמד בית המשפט העליון על השיקולים המרכזיים בהם יטה בית המשפט להפעיל את סמכותו ולחרוג ממתחם העונש ההולם. עוד נקבע כי את סיכויי השיקום יש לתמוך בעובדות, ראיות ובראש ובראשונה בתסקיר שירות מבחן. ראו: ע"פ 8377/18 ירושלמי נ' מדינת ישראל (31.7.2019); ע"פ 2125/18 דוד נ' מדינת ישראל (18.12.2018) (להלן: עניין דוד); לע"פ 4678/18 אנופרייב נ' מדינת ישראל (23.1.2019).

64. הנאשם יליד 1996 נשוי ואב לשניים, לחובתו הרשעה קודמת בגין העדר מן השרות, מזה כ-7 שנים מנהל עסק בתחום הנדל"ן ובו עובדת גם אשתו. הנאשם שהה במעצר בתיק זה כתקופה של כחודשיים ימים, לאחר מכן חודשים רבים בפיקוח אלקטרוני ובתנאי מעצר בית שהוקלו מעת לעת. הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה והיה בזו לחסוך זמן ציבורי יקר וחסך את עדותה של המתלוננת. לדבריו של הנאשם חזר לאחרונה לשם את העסק שבבעלותו אשר נקלע לקשיים (לא הוצגו מסמכים באשר למצבו הכלכלי).

65. נסיבותיו האישיות והמשפחתיות מורכבות, בעבר נפל קורבן לאליומות במשפחה וכן חווה טראומה קשה שלא קיבלה טיפול ומענה מותאם ומפאת צנעת הפרט לא אפרט. כעולה מתסקירי שירות המבחן הנאשם משחזר את קשיים אלו בקשר הזוגי עם המתלוננת, בעל נטייה לצבירת כעסים ומצוקות ובשעת משבר וקונפליקטים ניכרים קשייו בוויסות תגובותיו. עוד ישנה נוקשות מחשבתית כמו גם נטייה להתבצרות בעמדה קורבנית. עוד להתרשמות שירות המבחן ברקע לביצוע העבירות התמודדו בני הזוג עם לחץ כלכלי וחלה התרחקות בקשר הזוגי אשר העצימה אצל הנאשם תחושות פגיעות ונטישות כאשר לנאשם תלות רגשית במתלוננת המגבירה את צרכיו בשליטה. ניכר כי על רקע זאת צבר הנאשם תחושות דחק ותסכול עד להתפרצות.

66. בתחילת ההליך הטיפולי הנאשם נטה לצמצם את מאחריותו לביצוע המעשים, כך למשל טען כי ישנם חלקים בכתב האישום שהוצאו מהקשרם והוא התקשה לשמור על תנאי מעצרו בפיקוח אלקטרוני, נרשמו לחובתו הפרות, בין השאר יצירת קשר עם המתלוננת ועל כן ובאותה נקודת זמן לא נעתר בית המשפט להמלצת שירות המבחן לשלבו בהליך טיפולי ולהסיר את הפיקוח האלקטרוני. (תסקיר ראשון).

67. וגם לאחר בית המשפט נמלך בדעתו ואפשר את השתלבותו של הנאשם במסגרת "בית נועם", דרכו לא הייתה רצופה בשושנים. ההליך הטיפולי של הנאשם התאפיין בחוסר אמון והתנגדות, הנאשם התקשה להשתלב, הביע זלזול כלפי הטיפול והמקום, התקשה להביט בחלקיו האלימים, עבר על כללי המסגרת ואף ננקטו כלפיו צעדים משמעותיים (תסקיר שלישי). עם זאת, ואפשר שדווקא בעקבות זאת ומשום שההליכים הפליליים שננקטו נגד הנאשם היוו גורם מרתיע ומציב גבול, על פני ציר זמן הטיפול, אפשר לראות שינוי חיובי בתפישתו של הנאשם, הנאשם נוטל אחריות מלאה, מביע תחושות אשמה כלפי המתלוננת וילדיו והביע אמפטיה על הפגיעה שחוו כתוצאה מהתנהלותו. כך עשה הנאשם בפניגורמי הטיפול כפי שאפשר ללמוד מהתסקירים, כך גם עשה בדברו האחרון. חשוב שייאמר כי בעת שעמד הנאשם וניצל את זכות המילה האחרונה, פנה הוא והושיט ידיו אל עבר המתלוננת אשר נכח באולם בית המשפט, כמי שמבקש להשמיע את דברי החרטה והצער לא באוזני בית המשפט אלא באוזניה של המתלוננת. אי אפשר היה שלא להתרשם מכנות דבריו.

68. כאמור, לאחר תקופה רצופה בקשיים והתמודדויות הנאשם החל לשתף פעולה באופן מלא עם גורמי הטיפול

ולשביעות רצונם. נמסר כי הוא לוקח חלק משמעותי בקבוצות הטיפולית, מביע מוטיבציה גבוהה במיוחד, משתף באופן כנה ואמיץ בסיפורים אישיים מורכבים. עוד נמסר כי הנאשם עבר התהליך מקדם הכולל התבוננות בקשר הזוגי, שיתוף ורצון לרכוש כלים לצורך ניהול תקשורת מקדמת והוא מביע נכונות להמשיך ולצעוד בדרך זו. גורמי הטיפול מסרו כי ההתקדמות היא כה משמעותית ויוצאת דופן עד כי מצאו להעניק לנאשם אות הערכה "נקודה כחולה ב"בית נועם". אות זה ניתן לאחר מאמץ ועבודה טיפולית משמעותית במיוחד (תסקיר חמישי ואחרון). השינוי בתפיסותיו של הנאשם ומחויבותו להליך הטיפולי הורגש גם בתוכן הדברים אותם מסר בדברו האחרון. הנאשם אחז ברשימות שערך במהלך שהייתו בבית נועם, שם התבקש לכתוב את מחשבותיו הכמוסות ביותר, רגשותיו כמו גם קשייו ופחדיו. הוא שיתף באופן כנה ופתוח בתהליך אותו עבר, הפנה לדוגמאות ומקרים שחוה. מדבריו האחרונים אפשר היה להתרשם כי מייחס חשיבות רבה להזדמנות שניתנה לו, להליך הטיפולי שעבר ומבקש הזדמנות להוכיח את עצמו ויכולותיו ורוצה בחיים טובים ובריאים יותר עבור המתלוננת וילדיו.

69. מכאן ולנוכח ההתקדמות המרשימה בהליך הטיפול, רצונם של בני הזוג לשוב ולנהל חיי זוגיות משותפים כמו גם העובדה כי המתלוננת אינה מביעה חשש או דאגה מפניו של הנאשם, ומשלא נפתחו נגד הנאשם תיקים נוספים, המליץ שירות המבחן כי יש בהליך כדי לסייע לנאשם בשיקומו ובהפחתת הסיכון.

70. עם זאת, הליך השיקומי נמצא בעיצומו והנאשם עודנו זקוק לטיפול ולליווי של שירות המבחן שיסייע לו לשמר את השיג ולהעמיק את ההתבוננות בדפוסיו האלימים. כחלק מהתוכנית שנבנתה עבור הנאשם נכון למועד כתיבת התסקיר הוא משולב בטיפול באלימות במשפחה בבית נועם באשקלון בימי חמישי בין השעות 16:00-17:00 וצפוי היה להמשיך הטיפול במרכז "דולב" למניעת אלימות במשפחה ברחובות.

71. עוד ראוי להתייחס לעמדתה של המתלוננת, קורבן העבירה. כידוע המחוקק והפסיקה העניקו משקל לזכויותיהם של נפגעי עבירה בשלבים שונים של ההליך ובמיוחד הודגשה זכותם להשמיע את קולם ולהביע את עמדתם. פעמים רבות הביעה המתלוננת את עמדתה ביחס להליך הפלילי המתנהל נגד הנאשם, הן בפני המאשימה, הן בפני שירות המבחן והן בפני בית המשפט. בכל אחת ואחת מהפעמים מסרה המתלוננת אינה מבקשת להחמיר עם הנאשם. ההפך הוא הנכון. היא הצהירה על אהבתה הרבה אליו, וניכר גם היה כי בעלת נטייה לצמצם ממעשיו, ולאורך כל הדרך הדגישה את רצונה בחיים משותפים עמו וסיפרה על הקשיים הנלווים לחיים בנפרד מן הנאשם. המאשימה סבורה כי עמדה זו בעיקר משיקולים כלכליים. אינני שוללת על הסף כי לנתון זה משמעות רבה ואפשר שישנן עוד סיבות הנוגעות לטיבו של קשר הזוגי. מכל מקום, אינטרס הציבור והמתלוננת אינם חד הם. ואולם המאשימה וגם בית המשפט צריכים להיזהר בנקיטת פטרונות יתר. המתלוננת היא זו שנפגעה, היא זו העומדת בסיכון במישור החברתי, המשפחתי והכלכלי, גם בעתיד. לכן, גם עמדה מקלה ומקבלת צריכה לקבל ביטוי ומשקל בגזר הדין ומהווה היא שיקול נוסף בין יתר שיקולי הענישה.

72. בהינתן המקובץ הרי שיש לסטות ממתחם הענישה שנקבע על ידי, השאלה היא מידת הסטייה. אני ערה להמלצת שירות המבחן לפיה ראוי להטיל על הנאשם ענישה חינוכית שיקומית. שיהיה בה לאפשר המשך ההליך השיקומי וכן תאפשר לנאשם לחזור ולנהל את העסק שבבעלותו ולשקם כלכלית את חייו. מדובר בשיקולים חשובים אך הם אינם מכריעים או בלעדיים ולבטח אין בהם לדחוק את חומרתן של העבירות ותוצאותיהם לקרן פינה ואין בהם להסיג כליל את יתר שיקולי הענישה ובהתאם גמול והרתעה.

73. למותר לציין כי השיקולים לאורם פועל שירות המבחן במלאכת גיבוש המלצותיו, אינם בהכרח חופפים באופן מלא למגוון השיקולים שבית המשפט נדרש לאזן ביניהם בגזירת העונש. המלצת שירות המבחן כשמה כן היא - המלצה

ואין באמור בה לכבול את ידי בית המשפט (ראו: רע"פ 1756/16 ימיני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 11 (16.3.2016); רע"פ 10904/04 מיארה נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (9.12.2004); רע"פ 6908/04 איבגי נ' מדינת ישראל (27.7.2004); ע"פ 2048/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (14.11.2018); ע"פ 4472/16 עווד נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (15.06.2016); ע"פ 2015/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (5.8.2013)).

74. בסופו של דבר, סבורני כי תוצאה של סיום ההליך בעונש חינוכי שיקומי אינו עולה בקנה אחד עם עיקרון ההלימה המחייב ענישה ממשית ואלמלא הנאשם היה משתלב בהליך טיפולי בעל פוטנציאל שיקומי העונש היה חמור ובהרבה.

75. לזאת אוסיף כי בהינתן שעות הטיפול בהן משולב כיום הנאשם אינני סבורה כי ריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות יפגע באפקטיביות הטיפול או ביכולתם של הנאשם והמתלוננת להמשיך ולנהל את עסק הנדל"ן שבבעלותם, כפי שעשו, במהלך התקופה בה היה נתון הנאשם בתנאים מגבילים בבית נועם, שעיקר עבודתו של הנאשם, כך לדבריו, התרכזת בשעות אחר הצהריים. ואזכיר כי גם ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות הוא פריווילגיה, אשר בבסיסה עומדת תכלית שיקומית (רע"פ 5512/20 לוי נ' מדינת ישראל (16.8.2020); רע"פ 4081/20 טבדישווילי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (19.7.2020)).

תוצאה

לאור כל האמור אני גוזרת על הנאשם את העונשים שלהלן:

א. 7 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה מיום 18.8.2022. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 2.1.2023 בשעה 8:00 במשרדי הממונה במפקדת מחוז מרכז של שב"ס.

הנאשם מוזהר כי עליו לעמוד בתנאי ההעסקה ובדרישות הממונה, לרבות בדבר איסור צריכת אלכוהול, וכי כל חריגה מהכללים עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת עונש המאסר מאחורי סורג וברח.

ב. 6 חודשי מאסר שאותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות אלימות מסוג פשע.

ג. 3 חודשי מאסר שאותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות אלימות מסוג עוון לרבות איומים.

ד. צו מבחן למשך שנה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

צו כללי למוצגים.

ניתן היום, ט"ו חשוון תשפ"ג, 09 נובמבר 2022, במעמד הצדדים.